

عنوان مقاله: عناصر حرکت عمومی برای تمدن سازی (۲)

تولید شده در کارگروه تولید محتوای معاونت فرهنگی و اجتماعی مرکز رسیدگی به امور مساجد

بهمن ۱۴۰۳

در مبحث قبل بیان شد که از دیدگاه رهبر معظم انقلاب، برای حرکت به سمت چشم انداز تمدن نوین اسلامی و زمینه سازی ظهور، نیاز به حرکت عمومی داریم. این حرکت باید دارای انضباط و عقلانیت و پیشرفت محسوس باشد. برای این که حرکت دارای چنین اوصافی باشد باید چهار عنصر را دارا باشد. به دو عنصر از چهار عنصر، یعنی شناخت صحنه و جهت گیری مشخص اشاره کردیم. اینک به دو عنصر دیگر اشاره می‌کنیم:

۳- عوامل امید آفرین: «در هر حرکتی اگر چنانچه ... نقطه امیدبخش وجود نداشته باشد، حرکت پیش نمی‌رود.» هر حرکتی که از انسان سر می‌زند به امیدی سر می‌زند. اگر انسان نقاط امیدبخش گذشته و پیش‌رو را ببیند برای حرکت‌های آینده ترغیب می‌شود. اگر انسان ناامید شود حرکت رو به جلوی او متوقف خواهد شد. به همین دلیل باید عوامل امیدآفرین همیشه در مقابل انسان و نصب‌العین او باشد. رهبر انقلاب، نمونه‌هایی از عوامل امید آفرین را بیان می‌کنند:

الف- ظرفیتهای ملی: «یکی از ظرفیتهای ملت ایران این است که توانست انقلاب کند و انقلاب خود را حفظ کند. «بعضی از این کشورهای منطقه‌ی شمال آفریقا و مانند آنها از این کارها کردند، اما نتوانستند نگه دارند. ملت ایران توانست نگه دارد. ملت ایران توانست در مقابل ابرقدرت‌های بزرگ دوران سینه سپر کند، آنها را به عقب‌نشینی وادار کند.»^۱

ایران از معدود سرزمین‌هایی است که بارها در طول تاریخ، بر قله تمدن جهان جای داشته است. بارها مورد تهاجم واقع شده و مجدداً توانسته خود را بیابد و قد علم کند و بر قله بایستد. این، نشان از یک ظرفیت بسیار بزرگ در مردم این سرزمین دارد. حتی در دهه‌های اخیر که ایران در اوج تمدن قرار نداشته بسیاری از نخبگان آن در مراکز علمی بزرگ کشورهای غربی، نقشی مهم در پیشرفت علمی آن کشورها دارند. این ظرفیت را نباید دستکم گرفت و باید قدر آن را دانست و برای آن، برنامه ریزی کرد.

یکی دیگر از ظرفیتها، ظرفیت منابع طبیعی ماست. رهبر انقلاب در بیانیه گام دوم، ذخایر منابع طبیعی ایران را ۷ درصد دنیا می‌دانند، در حالی که جمعیت ما، یک درصد دنیاست. میزان سواد و تحصیلات در کشور ما نیز از سطح خوبی برخوردار است و ظرفیتی است که می‌توان از آن استفاده کرد.

ب- فرسودگی جبهه مقابل: «یکی از نقاط امید، فرسودگی جبهه‌ی مقابل ما است.»^۲ رژیم صهیونیستی قبل از انقلاب اسلامی در تمام جنگ‌ها پیروز میدان بود و به ارتش شکست‌ناپذیر مشهور شده بود، اما پس از انقلاب، با تشکیل و تقویت گروههای مقاومت توسط انقلاب اسلامی، اسرائیل در هیچ جنگی پیروز نشده است. آمریکا نیز با این که در جنگ جهانی دوم، با اقتدار، فاتح جنگ شد، اما در جنگ ویتنام شکست خورد. در همان سالها شرکتهای آمریکایی از کشوری مانند شیلی اخراج شدند. به ویژه پس از انقلاب اسلامی دنیا به تدریج متوجه شد که می‌توان مقابل آمریکا ایستاد. پس از آن در دهه‌های اخیر نیز با وجود اشغال عراق، سرانجام از این کشور بیرون رانده شد. امروزه دیگر آمریکا قدرت بلامنازع اقتصاد دنیا نیست و کشوری مانند چین در حال نزدیک شدن به آن است و احتمال زیادی وجود دارد که در سالهای آینده، از آمریکا جلو بیفتد. اینها همگی نشان از افول و فرسودگی دشمن دارد و مایه امید برای ماست. «خود اندیشمندان غربی این را احساس کرده‌اند و بر زبان می‌آورند و می‌گویند.»^۳

ج- وعده‌های تخلف‌ناپذیر خداوند بر نصرت الهی: «بعد هم وعده‌ی تخلف‌ناپذیر خدا که «إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ» خداوند وعده داده که اگر او را یاری کنیم ما را یاری می‌کند. سنت قطعی الهی این است که اگر ایمان داشته باشیم و بر ایمان خود، استقامت ورزیم، ملائکه بر ما نازل خواهند شد و به یاری ما خواهند آمد.

۴- راهکارهای عملی: چهارمین عنصری که مقام معظم رهبری برای ایجاد حرکت عمومی صحیح و منبسط و معقول، لازم می‌دانند، راهکارهای عملی است. «عنصر چهارم این است که بالاخره در هر برهه‌ای راهکارهای عملی لازم است. در هر برهه‌ای از زمان راهکارهای عملی مورد نیاز است.»^۴ رهبر انقلاب به تعدادی از این راهکارها اشاره می‌فرمایند:

الف- تشکیل کارگروههای فرهنگی

ب- تشکیل گروههای فعالیت سیاسی

ج- تشکیل میزگردها و کرسی‌های آزاداندیشی در دانشگاه‌ها

د- تشکیل گروههای نهضتی در ارتباط با مسائل بین‌الملل و مسائل جهان

^۲ همان

^۳ ۹۸/۳/۱

^۴ همان

ه- تشکیل گروه‌های علمی و همکاری با مراکز علمی

و- همکاری با شرکتهای دانش‌بنیان و کار اقتصادی

ز- کارهای خدماتی

ح- فعالیتهای اطلاعاتی مردمی

ط- کارهای اجتماعی